

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

H. Fernée

BEL/OI

Telefoonnummer +31235143976

Henk.fernee@noord-holland.nl

1 | 4

**Betreft: Reactie op rapporten 'CO₂-impactanalyse Noord-Holland' en
'Effecten van Europese klimaatwetgeving op PNH'**

28 SEP. 2022

Kenmerk

1893208/1893211

Geachte leden,

In opdracht van de provincie Noord-Holland heeft het bureau Berenschot twee onderzoeken uitgevoerd, namelijk een 'CO₂-impactanalyse Noord-Holland' en de Quick Scan 'Duiding van Europees en landelijk klimaatbeleid en wetgeving in de provincie Noord-Holland'. Beide rapporten vindt u in de bijlagen. In deze brief informeren wij u over hoe wij om willen gaan met de uitkomsten van beide rapporten en de grote maatschappelijke opgave die voor ons ligt.

Uw kenmerk

Inleiding

Zoals afgesproken in het huidige Coalitieakkoord en het Actieprogramma Klimaat heeft de provincie Noord-Holland een CO₂-impactanalyse laten uitvoeren om meer inzicht te krijgen in de effecten van haar klimaatbeleid. In navolging van het advies van CE Delft is door ons besloten om deze analyse aan te laten sluiten op de methodiek van de landelijke Klimaat- en Energieverkenning (KEV) die conform de Klimaatwet jaarlijks door het Planbureau van de Leefomgeving (PBL) in het najaar gepresenteerd wordt.¹

Het doel van een (2-)jaarlijkse CO₂-impactanalyse is om meer inzicht te bieden in de verwachte effecten van het gevoerde klimaatbeleid binnen de provincie Noord-Holland (mitigatie, adaptatie is hier buiten beschouwing gelaten). Het instrument biedt handvatten om beter te sturen op de provinciale inzet in het licht van het landelijke klimaatakkoord en de aangescherpte klimaatdoelen vanuit de EU en het nieuwe regeerakkoord.

De ontwikkeling van deze CO₂-impactanalyse bestond uit drie stappen:

1. Een beleidsanalyse om het klimaatbeleid en gerelateerde activiteiten van de provincie in kaart te brengen;
2. Het maken van een prognose (modelleren) van de uitstoot van broeikasgassen, uitgedrukt in CO₂ eq - binnen de grenzen van de provincie. Deze CO₂ eq -uitstoot is bepaald op basis van de verwachte ontwikkelingen gerelateerd aan de uitstoot van broeikasgassen in Nederland in het algemeen (KEV 2021) en ontwikkelingen binnen de provincie in het bijzonder;

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

¹ Sept. 2021, ref. GS nota 1728263/1728281

3. Op basis van alle bevindingen is een advies geformuleerd voor een effectiever en completer klimaatbeleid. De impact daarvan op de CO₂-uitstoot is per maatregel waar mogelijk berekend.

Als aanvullende opdracht heeft Berenschot een Quick Scan uitgevoerd naar de gevolgen van klimaat- en energiebeleid van de EU en het Rijk voor onze provincie, waaronder het Fit-for-55 pakket en de aangescherpte Rijksreductiedoelstellingen (respectievelijk 55% en 60% beleidsdoel). Deze Quick Scan is het tweede rapport. Het vormt de invulling van de schriftelijke toezegging (1434025/1772837) om PS inzicht te geven in de gevolgen van het Fit-for-55 pakket en het regeerakkoord voor de provincie op het gebied van klimaatverandering.²

De belangrijkste bevindingen CO₂-impactanalyse

Uit het rapport *CO₂-impactanalyse Noord-Holland* blijkt dat binnen de provincie Noord-Holland in 2030 een reductie van CO₂-eq-uitstoot van circa 26% wordt verwacht ten opzichte van referentiejaar 1990. Het achterblijven van de CO₂-reductie (het Rijk koerst volgens de KEV 2021 op 41 % t.o.v. 1990) wordt verklaard doordat de groei van de economie en het aantal inwoners in Noord-Holland in het verleden sterker zijn gegroeid dan het landelijk gemiddelde. Dit is tot 2010 gepaard gegaan met een groei in de uitstoot van broeikasgassen. Sindsdien is de uitstoot gestabiliseerd³. De verwachte 32 % CO₂-eq-reductie in 2030 ten opzichte van 2019 in Noord-Holland is in lijn met de verwachte landelijke reductie. Als de 55% reductiedoelstelling een-op-een wordt vertaald naar de provincie, dient aanvullend circa 9 Mton CO₂-eq uitstoot voorkomen te worden.

In het rapport wordt gesteld dat 'systeemveranderingen nodig zijn om de klimaatcrisis tegen te gaan' en een hogere CO₂-reductie te realiseren. Dat er meer nodig is dan 'simpelweg aanvullende maatregelen te nemen binnen de bestaande (maatschappelijke en wettelijke) kaders'. Per thema uit het Klimaatakkoord (of 'transitiepad') definieert het rapport op basis van de verschillende deelopgaven en de passende rollen van de provincie een strategische beleidsfocus. Ook voor het versterken van het energienetwerk – een randvoorwaarde voor het slagen van de andere transities – omschrijft het rapport deze punten. Van daaruit is een advies geformuleerd voor mogelijke aanvullende activiteiten of taken die bijdragen aan verdere CO₂-reductie.

Wat betreft de taak- en rolopvatting maakt het rapport duidelijk dat de provincie in de gehele breedte van de klimaatopgave een bijdrage levert en een belangrijke rol speelt in de transitie. Daarbij wordt opgemerkt dat de bijdrage van de provincie veelal indirect is door andere partijen te ondersteunen, zoals gemeenten, netbeheerders en bedrijfsleven. Directe invloed heeft de provincie als bevoegd gezag bij o.a. vergunningverlening voor de productie van hernieuwbare energie en energiebesparing in de industrie. Op het gebied van energie-infrastructuur speelt de provincie een steeds belangrijkere rol om beperkte middelen optimaal in te zetten.

Berenschot heeft 5 elementen benoemd waarmee de provincie effectief verder kan werken aan de klimaatopgave:

1. Een provinciale klimaatambitie definiëren en vaststellen
2. Gedeelde regionale visie ontwikkelen
3. Bouwstenen voor integrale puzzel

² Brief aan PS over voortgangsrapportage Actieprogramma Klimaat 1434025/1772837; Bijlage 3, Verkenning gevolgen 55% reductiedoel en Fit for 55, 434025/1772847

³ De recente update van het dashboard Energietransitie in Noord-Holland toont een daling in 2020. Hierin speelt de coronacrisis een belangrijke rol.

4. Strategische actieagenda vormgeven
5. Resultaatgerichte uitvoering

De belangrijkste bevindingen van de Quick Scan

De 'Quick Scan Effecten van Europese klimaatwetgeving op de provincie Noord-Holland' maakt duidelijk dat er, vanuit de EU en het Rijk, de komende jaren veel op de provincie af komt, zowel qua aangescherpte reductiedoelstellingen als wet- en regelgeving. In het Fit-for-55 pakket en het laatste nationale klimaatbeleid is een veelheid van maatregelen opgenomen die gevolgen hebben voor de provincie en de provinciale organisatie. Een groot deel van deze maatregelen moet nog verder uitgewerkt worden door het Rijk, waardoor het onduidelijk is hoe deze maatregelen concreet het provinciale takenpakket gaan beïnvloeden. Berenschot stelt dat de gebiedsgerichte aanpak landelijk gebied en de ruimtelijke regie nieuwe acties van de provincie vereisen. Zo ook een stevigere rol bij een aantal opgaven, waaronder energiebesparing, planning van energie-infrastructuur en mobiliteit.

Waarde van de CO₂-impactanalyse

Met de CO₂-impactanalyse is een waardevol instrument beschikbaar waarmee de provincie periodiek een prognose kan (laten) maken. Dit geeft de provincie effectieve sturingsinformatie om de voortgang van het klimaatbeleid te monitoren, haar eigen bijdrage en inzet te beoordelen en waar nodig bij te sturen. Het is daarbij belangrijk te onderstrepen dat de cijfers continue in beweging zijn. Zo is de recente stijging van de energieprijzen en wat dit mogelijk doet met het toekomstige verbruik niet meegenomen in deze studie. Ook zijn sommige recentere initiatieven van de provincie nog geen onderdeel van deze analyse. De voorliggende CO₂-impactanalyse is gebaseerd op de KEV van 2021 en de decentrale energiecijfers van 2019. De nieuwe versie van de Cluster Energie Strategie 2022 voor het Noorzeekanaalgebied, die u eind september krijgt toegestuurd, geeft weer een recenter beeld van de huidige en de verwachte CO₂-uitstoot voor de sector Industrie. Hierin zijn de cijfers van 2021 bij de bedrijven zelf opgehaald en de meest recente afspraken verwerkt voor CO₂-reductie gebruikt zoals vastgelegd in de expression of principles getekend door Tata en Ministerie van EZK.

Procesvoorstel

Wij willen als college graag doorpakken op basis van de gegeven adviezen in deze rapportages. Wij ondernemen hiervoor op korte termijn de volgende acties:

- In Q3 of Q4 organiseren wij een gezamenlijke bijeenkomst met regionale partners om de bestuurlijke afspraken die wij over klimaat en energie met het Rijk en andere decentrale overheden hebben gemaakt te bespreken en mogelijk samenwerking hierop te beleggen.

- In het najaar organiseren wij een BOT overleg met u om de uitkomsten van deze rapporten inclusief de aanbevelingen met elkaar te bespreken. Hier gaan we, zoals eerder schriftelijk toegezegd (1434025/1772837), ook in op de beleidsopties die hieruit volgen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

R.M. Bergkamp
2 bijlage(n)

voorzitter

A.Th.H. van Dijk

Rapport CO₂-impact Noord-Holland

Rapport Effecten van Europese klimaatwetgeving op provincie Noord-Holland